

ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣಗೊಂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ವಸುಂಧರಿ ಎನ್.

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

Received: 15/10/2024 ; Accepted: 01/11/2024 ; Published: 30/11/2024

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14246552>

ABSTRACT:

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗದೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು. ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕತೆ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕತೆಯ ಇಂತಹ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾನವನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು.

KEYWORDS:

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಮಾಕಾಲೀನತೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ.

ಜನಪದ ಕತೆ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಡುವೆ ಹರಿದು ಬಂದುದು. ದೇಶೀಯ ಜನ ಬದುಕಿನ ರೀತಿ ನೀತಿ ರೂಢಿ ನಂಬಿಕೆ ನಡುವಳಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಬದುಕಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಕತೆಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನಪದ ಕತೆ ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಆಕರವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯವೊಂದರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವನ ರೀತಿ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಜಾನಪದ ಅಂತಹ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಮಗ್ರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಪರಿಭಾವನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ, ಕುಲ, ಬುಡಕಟ್ಟು, ಕುಲದೇವತಾರಾಧನೆ, ಪುರಾಣ, ಕತೆ, ಗಾದೆ, ವಿಧಿ ನಿಷೇಧ, ಅಲಂಕರಣ, ವ್ಯಾಪಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಟೈಲರ್ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. “ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಥವಾ ನಾಗರಿಕತೆ ಎನ್ನುವುದು ಜ್ಞಾನ, ನಂಬಿಕೆ, ಕಲೆ, ನೀತಿ, ಕಾನೂನು ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆ

ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮೊತ್ತ.”

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗದೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು. ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕತೆ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕತೆಯ ಇಂತಹ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾನವನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಲಿಂಡಾ ಡೇಗ್ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ “ಕಟ್ಟು ಕತೆಗಳು ಮಾನವನ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ದಾಖಲೆ”

ಜನಪದ ಕಥಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೂರು ಸ್ತರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾಚೀನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ. ಸಮಕಾಲೀನ ಎಂದು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ:

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇಂದು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಹುದಾದಂತಹವುಗಳಾಗಿವೆ. ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳೂ, ಧೈಯಗಳು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುನರ್ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಜನಪದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಆಕರವೆಂದೆ ಬಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಮಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಎಷ್ಟೋ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತದೆ.

ಜನಪದವು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರುಹುಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಆತ್ಮದ ಬಗೆಗಿನ ಪರಿಭಾವನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಟದ ನಾನಾ ಆಚರಣೆಗಳು. ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅತಿಮಾನುಷ ಜೀವಿಗಳು, ರೂಪ ಪರಿವರ್ತನೆ, ಜನ್ಮಾಂತರ, ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ, ಸತ್ತವರಿಗೆ ಜೀವದಾನ, ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮುಂತಾದ ಅದ್ಭುತ ಅಂಶಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಹೂಡುವ ಪರಿಭಾವನೆ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಅತಿಮಾನುಷ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಅತಿಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಗಳಿವೆ. ಇವರ ಆತ್ಮಗಳ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ರೂಪ ತಾಳಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ದೇಹ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವು. ರೂಪ ಪರಿವರ್ತನೆ ಈ ಜೀವಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಗುಣ. ರಾಕ್ಷಸನೊಬ್ಬ ಸುಂದರವಾದ ಹೆಣ್ಣಾಗಬಹುದು, ಹೂವಾಗಬಹುದು, ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಬಹುದು. ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ

ವಿರೋಧಿಯಾಗಿ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೂಪವನ್ನೂ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಅಡ್ಡಿಆತಂಕವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇದೆ. ಮಾನವರನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿಯೋ, ಕಲ್ಪಾಗಿಯೋ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹ ರೂಪ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆ ದೇಹ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ರೂಪಾಂತರಹ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯದು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಆತ್ಮಧರಿಸುವ ದೇಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಕರ್ಮದಿಂದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಿಮಾನವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದಷ್ಟೇ ವ್ಯಾಪಕವಾದುದು ಮಾಟ. ಬದುಕಿನ ಸುಖಸಂಪತ್ತು, ಕಷ್ಟ, ರೋಗರುಜನ, ಸಾವು ನೋವು, ಮದುವೆ, ಜನನ, ಫಲವಂತಿಕೆ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯೊಂದಿಗೂ ಮಾಟದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದ, ಮಾಟದಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಂಬಿದ್ದ. ಹೀಗಾಗಿ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಮಾನುಷವೆನಿಸುವ ಘಟನೆಗಳು ಇರುವೆಡೆ ಮಾಟದ ಪ್ರಭಾವ ಎಂದೇ ಬಗೆದ, ಅತಿಮಾನುಷ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪವಾಡದ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಮಾನವ ಅದನ್ನು ಮಾಟದ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ. ಜನಪದ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಮಾನವರು ಇಂತಹ... ಮಾಂತ್ರಿಕ, ಮಾಟಗಾತಿಯರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ದುಷ್ಟ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಟ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯಶ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೌಮ್ಯ ಮಾಟ ವಿಧಾನ ಎರಡೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸನ ಆತ್ಮ ಪಂಜರದ ಗಿಳಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಆ ಗಿಳಿಯ ಕಾಲು ಮುರಿದಾಗ ರಾಕ್ಷಸನ ಕಾಲು ಮುರಿಯುವುದು ಗಿಳಿಯ ರೆಕ್ಕೆ ಮುರಿದಾಗ, ರಾಕ್ಷಸನ ಕೈ ಮುರಿಯುವುದು, ಗಿಳಿಯನ್ನು ಕೊಂದರೆ ರಾಕ್ಷಸ ಸಾಯುವುದು ಹಾಗೆನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪಾಯಕ್ಕೀಡಾದಾಗ ಆತನ ಜೀವ ಸೂಚಿಯಾದ ಗಿಡ ಅಥವಾ ಹೂ ಬಾಡುವುದು, ಹರಳು ಕಪ್ಪಾಗುವುದು, ನೀರು ಕೆಂಪಾಗುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಅಥವಾ ಮಾಟ ಶಕ್ತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವೆಂದೇ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಂಜೆತನ ಹಾಗೂ ಫಲವಂತಿಕೆ ಎರಡೂ ಸಾಧ್ಯಶ್ಯ ಮಾಟ ಫಲವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಮಾಂತ್ರಿಕ ಫಲ ಸೇವಿಸಿ ಬಸುರಿಯಾಗುವುದು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಏಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತನಗೂ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಆ ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಏಡಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವುದು, ಅಳಿಲು ತಿಂದೆಸೆದ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಾಕೆ ಅಳಿಲಿಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಡುವುದು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಾಟದ ನಂಬಿಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾಟದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯಭಾಗ ನಿಷಿದ್ಧ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಹಾಕಿದ ತಡೆ, ಒಂದು ವಸ್ತು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ

ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವೂ ನಿಷಿದ್ಧ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷಿದ್ಧ ಇಡೀ ಕತೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಿಷಿದ್ಧವನ್ನು ಮೀರಿದ ವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಒದಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ, ದುರಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾಯಕನಿಗೆ ನಿಷಿದ್ಧ ಒಡ್ಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾಯಕ ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಾಗುತ್ತಾನೆ ಅಥವಾ ರಾಕ್ಷಸನ ವಶವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಆದಿಮಾನವ ಕೆಲವೊಂದು ನಂಬಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಕುನ ಕೂಡಾ ಒಂದು. ಕನಸು, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಸೀನುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಶಕುನದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಜನಪದ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಶಕುನಗಳಲ್ಲಿನ ನಂಬಿಕೆ ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾನವಾದರೂ ಅದರ ವಿವರ ಮಾತ್ರ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳು, ಮನೋಧರ್ಮಗಳು, ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ವರ ಹಾಗೂ ಶಾಪದ್ದು. ಇದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹಾರೈಸಿದರೆ ಅದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದಂತೆ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿಲುವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಠಿಣ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಡ್ಡುವ ಮೂಲಕ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಲಾಗುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಕತೆಗಳು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ರಾಕ್ಷಸನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡ ನಾಯಕ ತನ್ನ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಪಣವಾಗಿ ಒಡ್ಡಿ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸುವುದು, ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ನಾಯಕಿಗೆ ಒಂದು ನದಿ ಅಡ್ಡವಾಗುವುದು, ನಾನು ಪತಿವ್ರತೆಯಾದರೆ ನೀರು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿ ಮಧ್ಯೆ ದಾರಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಪಾತಿವ್ರತೆಯ ಬಲದಿಂದ ಸವಾಲನ್ನು ದಾಟುವುದು. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾಯಕ ಅಥವಾ ನಾಯಕಿ ನುಡಿಯುವ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಒಂದು ನಿಬಂಧನಾತ್ಮಕ ಶಾಪಕೂಪದ್ದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ತಾನೇ ತನ್ನನ್ನು ದಿವ್ಯಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹದು. 'ನಾನು ಸತ್ಯವಂತನಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಹುತ್ತದಲ್ಲಿನ ಹಾವು ನನ್ನನ್ನು ಕಚ್ಚಲಿ, 'ನಾನು ಪತಿವ್ರತೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಬೆಂಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಸುಡಲಿ' ಎಂಬಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಿವಾಹದಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗೆಗೂ ಜನಪದ ಕತೆಗೂ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ. ರಾಜಪುತ್ರಿಯನ್ನು ವರಿಸಲು ರಾಜವಂಶಸ್ಥನೇ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಲಿ ರಾಜ ಅಥವಾ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಒಡ್ಡುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೆರೆದವನನ್ನು ಆಯುವ ಆಶಯ ಅನೇಕ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವನಿಗೆ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯವನ್ನು, ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಬಹುಪಕ್ಷಿತ್ವದ ಬಗೆಗೆ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಶನವಿದೆ. ಅಗಮ್ಯಗಮನ ವಿವಾಹ ನಿಷಿದ್ಧವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಂದೆಯೇ ಮಗಳನ್ನು ಬಯಸಿದಾಗ ಆಕೆ ಕಾಡಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗುವುದು ಅಣ್ಣನೇ ತಂಗಿಯನ್ನು ಬಯಸಿದಾಗ ತಂಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅನೇಕ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ:

ಯಾವುದೇ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಭೌಗೋಳಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತ, ಆಯಾ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ರೂಪ ತಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಬದಲಿಸುವಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಆರ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂಶಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಅಂಶಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಹೊಂದಿದವು.

ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಆಧಾರಿತ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅದರ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟು ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ನಿಯಮ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಜಾತಿ ರೂಪುಗೊಂಡು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ. ಅದು ಕುಲ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಹೊಂದಿತು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಆಳುವವನು ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ವೈಶ್ಯ ಹೀಗೆ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಆಳುವವನು ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರ ವೈಶ್ಯ ಹೀಗೆ ಕತೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಳವಾರ, ಜೋಯಿಸ, ಕ್ಷೌರಿಕ, ಅಗಸ, ಚಮ್ಮಾರ, ಕಮ್ಮಾರ, ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ ಮೊದಲಾದವರು ತನಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಕಾಯಕ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದರ ಬಗೆಗೆ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರೌಢ ವಿವಾಹವೇ ಹೆಚ್ಚು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿ. ತನ್ನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾನೇ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಒಡ್ಡಿಯೊ, ಸ್ವಯಂವರದ ಮೂಲಕವೂ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಹೆಣ್ಣಿಗೆತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ತಾನು ಒಲಿದ ಗಂಡನ್ನು ವರಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕತೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಋತುವಾದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕಾಡಿಗಟ್ಟುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿಗಟ್ಟುವುದು, ಕೊಲ್ಲುವುದು, ಸುಣ್ಣದ ಗೂಡಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಸಿಗಿದು ಊರ ಬಾಗಲಿಗೆ ತೋರಣ ಕಟ್ಟುವುದು, ಮೂರು ದಾರಿ ಕೂಡುವಲ್ಲಿ ರುಂಡ

ಹಾರಿಸುವುದು, ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿ ಕತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವುದು, ಹೆಣ್ಣು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ದೀಪದ ಮಲ್ಲಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲಾದ ಶಿಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ವಿವರಗಳ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ಮಫಲ, ವಿಧಿ, ಹಣೆಬರಹ, ಪುನರ್ಜನ್ಮ, ಬಂಜೆತನ ಮೊದಲಾದ ಬಗೆಗಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಕತೆಯ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಮಕಾಲೀನ:

ಜನಪದ ಕತೆಗಳು ಬರಿಯ ಭೂತಕಾಲದ ಬದುಕಿನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಎನ್ನುವ ನಿಲುವು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಭೂತಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಅದು ವರ್ತಮಾನ ಬದುಕಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುವ ಕತೆಗಳು 'ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಉಳಿಕೆಗಳು' ಎಂಬ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಜನಪದ ಕತೆ ಪ್ರದರ್ಶನವೆಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಥಾಪಠ್ಯವೊಂದು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭ ಹಾಗೂ ಕತೆಗಾರರು ಮತ್ತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಭಿನ್ನ ಕಥಾ ಪಠ್ಯಗಳು ರೂಪ ತಾಳುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿತವಾಗದ ಆಶಯಗಳು ಕಥಾ ಶರೀರದಿಂದ ಕಳಚಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೊಸ ಆಶಯಗಳು, ವಿವರಗಳು ಪಠ್ಯದೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನಪದ ಕತೆಗಳು ಸ್ಥಿರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಗಿತ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿರದೆ ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಥನ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನ ವಿವರಗಳು ದಾಖಲಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನು ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲಾರದ, ಅನುಭವಿಸಲಾರದ ಅಂಶಗಳು ಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತವೆ. ಕತೆ ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಪರ್ಯಾಯ ಜಗತ್ತು. ಕತೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕತೆಗಾರರು ಕತೆಯ ಆಯ್ಕೆ, ಕತೆಯ ರಚನೆಗಳು ಆಯಾ ದಿನದ ಕತೆಗಾರರ ಬದುಕಿನ ಘಟನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಕತೆಗಾರರು ಬದುಕಿನ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಡಿಯ ಕಥಾ ಪಠ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕತೆಗಾರ್ತಿ ಅತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು ಅಂದು ಕೌಟುಂಬಿಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದ ಅತ್ತೆ - ಸೊಸೆ ಜಗಳ ಅಂದಿನ ಕತೆಯ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅತ್ತೆ

- ಸೊಸೆ ಕತೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಸೆ ಕೆಟ್ಟ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ಹಾಗೂ ಕೆಟ್ಟ ಸೊಸೆಯ ಆಶಯಗಳು ವಿವರವಾಗಿ ದಾಖಲಾಗುತ್ತವೆ. ಸೊಸೆಗೆ ಕೇಡಾಗುತ್ತದೆ, ನೋವಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅತ್ತೆ ಮುಗ್ಧಳಾಗಿ ಆಕಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಸಾಕಷ್ಟು ದಾಖಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ತೆಯ ಒಳ್ಳೆಯತನದ ಮುಂದೆ ಸೊಸೆಯ ನಿಚತನ ಸೋಲುತ್ತದೆ. ಕತೆಗಾರರು ಸೊಸೆಯಾದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕತೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ, ಅತ್ತಿಗೆ ನಾದಿನಿ, ಮಲತಾಯಿ ಮಲಮಗಳು, ಅಣ್ಣ ತಂಗಿ ಹೀಗೆ ಯಾವುದು ಆಗಿದ್ದರೂ ಹೀಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನ ಘಟನೆಗಳು, ಅನುಭವಗಳು, ಕತಾ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕೂಡಾ. ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ, ದಮನಕೊಳ್ಳಗಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತನಗಾದ ನೋವು ಅಸಹಾಯಕತೆಗೆ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಲಾಗದ ಮೌನದ ಒತ್ತಡ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿ ಕತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಕತೆಗಳು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂದರ್ಭದ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕತೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು, ಅಧಿಕಾರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ 'ಒಳದಾರಿ' ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಕತೆಗಳ ನಾಯಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಿರಿಯವನಾಗಿರುವುದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರುವುದು, ಬಡವನಾಗಿರುವುದು ಅಥವಾ ಪೆದ್ದನಾಗಿರುವುದು. ಆತ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ರಾಜನನ್ನೂ, ರಾಕ್ಷಸನನ್ನೂ, ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನೂ ಅಥವಾ ದೇವಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಗೆದ್ದು ಮೇಲೇರುವುದು ಒಂದು ಹೋರಾಟದ ಮಾದರಿಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ವಾಸ್ತವದ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಅಂಗವೇ ಆದ ಜನಪದ ಕತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮೀರುವ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಕತೆಗಳು "ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದ್ದಾಗೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಊರು ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ರಾಜರಾಣಿಯರೂ, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು" ಎಂದು ಆರಂಭಗೊಂಡರೂ ಕಥಾ ಪ್ರಪಂಚ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳೋದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಆವರಣದಲ್ಲಿ, ಪಾತ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳೇ

ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತವೆ. ಹಿಂಗಾಗಿಯೇ ಅನೇಕ ಜನಪದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಅದು ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕತೆಯಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಆಚೇಚಿಗಿನ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅರಮನೆ ಇರಬಹುದು. ಆಹಾರ ಕ್ರಮವಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಮದುವೆ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಹಾಸ್ಯ ಕತೆಯ ವಸ್ತು ವಿವರ ಇರಬಹುದು ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕತೆ ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ನಾಯಕ ಹಾ. ಮಾ. (2015). ಜಾನಪದ ಸ್ವರೂಪ. ಗೀತಾಂಜಲಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
2. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಹಿ. ಶಿ. (2009). ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ. ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಹಿ. ಶಿ. (1998). ಜಾನಪದ: ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಯಾಮಗಳು. ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ. ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಜಿ. ಆರ್. (1998). ಮೂಡಲ ವೈಭವ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ. ಬೆಂಗಳೂರು.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.